

HANDLING

Grænseforeningen sløjfer slogan og kulturmødeambassadør-projekt

Fra den 1. januar 2025 er sloganet „For en åben danskhed“ fortid i Grænseforeningen. Sådan lyder det i første linje af en pressemeddelelse, som Grænseforeningen udsendte mandag den 7. oktober. Der uddybes, at beslutningen om at sløjfe sloganet, som Grænseforeningen har haft siden 2007, sker som et led i en kommende strategi.

Ifølge pressemeddelelsen har Grænseforeningens bestyrelse truffet beslutningen ved et møde fredag den 4. oktober. „Sloganet har siden sin indførelse været til debat, både i Grænseforeningens lokalforeninger, men så sandelig også i det danske mindretal i Sydslesvig. Det er bestyrelsens klare holdning, at det er på allerhøjeste tid at skrotte sloganet og vende opmærksomheden mod kerneopgaven. Sloganet har bidraget til signalforvirring og talt ind i

en indenrigspolitisk integrationsdebat i Danmark, som en apolitisk folkeoplysende organisation som Grænseforeningen ikke bør blande sig i. Tværtimod skal vi bruge alle vores ressourcer på at støtte danskheden i grænselandet - særligt i Sydslesvig - og bedrive folkeoplysning for at udbrede kendskabet til grænselandets forhold“, siger formand Mirco Reimer-Elster. I Grænseforeningens vedtægter står der, at Grænseforeningens formål er „at støtte danskheden i grænselandet, særligt syd for grænsen, at udbrede kendskabet til grænselandets forhold samt at bevare og styrke dansk sprog og kultur.“

Meddelt til lokalforeningerne
Meddelelsen til pressen kommer desuden ind på, at Grænseforeningens lokalforeninger fra hele Danmark blev orienteret, da beslutningen blev an-

nonceret på et møde lørdag den 5. oktober i Middelfart.

Kulturmødeambassadører

Ved valget af Grænseforeningens nye formand, Mirco Reimer-Elster, ved sendemandsmødet den 27. april i Fredericia, fastslog han, at der skal ses på en ny strategi for Grænseforeningen. Det udsagn følges der nu op på, for beslutningen om at sløjfe sloganet, skal netop ses som en del af en ny strategi. Ifølge pressemeddelelsen vil Grænseforeningens bestyrelse præsentere den i det nye år. Der røbes dog allerede, at Grænseforeningens Kulturmødeambassadører ligeledes bliver sløjfet.

„Korpset af unge med mindretalsbaggrund, både fra det dansk-tyske grænseland og andre steder, har siden 2009 oplyst om det dansk-tyske grænseland og trukket paralleller

mellem det at vokse op med dansk og tysk sprog i grænselandet og etniske minoriteters situation i Danmark“, skriver Grænseforeningen, hvortil Mirco Reimer-Elster udtaler: „Kulturmødeambassadørerne var en naturlig opfølger til sloganet i sin tid, og derfor nedlægges vi selvfølgelig også dette projekt. Det er ikke Grænseforeningens opgave at promovere bindestregsidentiteter, etniske minoritetsbaggrunde eller agere identitetsplatform. Projektet stod i forvejen med et ben i graven grundet manglende ressourcer og prioritering, men nu får Kulturmødeambassadørprojektet altså sin logiske afslutning sammen med sloganet.“ Grænseforeningen er en folkeoplysende forening, der blev stiftet i 1920. Foreningen har altid arbejdet tæt sammen med det danske mindretal.

04 Petanquebar på Flensborghus: En aften med spil, hygge og drinks

06 Jazz på Flensborghus med svenske Ellen Andersson

07 DigiDEKK 2024: Kunstkonkurrence for alle

08 Familieaktivitetsdag: Sjov for hele familien

10.
SSF Humanitært Udvalg, SSF Flensborg By: Efterårsfest med herreensemblet Mandhatten, **Flensborghus**, kl. 14:30
SSF: Spil Dansk Fællessang på Søndertorv, Flensborg, kl. 9:30-10:00, børn fra daginstitutionerne, kl. 10:40-11:30, skolebørn
Den Slesvigske Kvindeforening: Strikkegruppen, **Slesvighus**, 1. sal, kl. 19:00-21:30
Borgerforeningen: Generalforsamling og fortælling ved fhv. provst Viggo Jacobsen, Restaurant Borgerforeningen kl. 19:00
Helligåndskirken: Fyraftenssang, Helligåndskirken, kl. 16:30
11.
SSF Pris-Klaustorp: Efterårsbingo, **Christians Hus**, kl. 19:30
SSF Egernførde: Tombola for SSF-medlemmer på **Jes Kruse Skolen** kl. 19:30
SSF & SdU: Jazz på Flensborghus, Ægteskab, **Flensborghus**, kl. 20:00
SSF Lyksborg-Ves: Forældrecafé, **Lyksborg Skole**, kl. 14:00-15:30
SSF Skovlund-Valsbøl: Nattevandring med Stefanie Dibern, mødested **Valsbølhus** og kører til Jardedelunder Mose, kl. 17:30
SSF Rendsborg: Kvindehygge-aften, **Ejderhuset**, kl. 18:00-21:00
SSF Nybjerg: Smørrebrødsaften, i forsamlingshuset, kl. 18:00
SSF Bøglund: Lotto, **Bøglund forsamlingshus**, kl. 19:30
12.
SSF Pris-Klaustorp: Efterårsbingo for børn, **Christians Hus**, kl. 11:00
SSF Medelby/Vesby: Eat the World Day, særlig bytur, mødested Nørretorv i Flensborg, kl. 11:30
SSF Amt Sydvest: Familiesprogdag lær dansk, **Bredsted Danske Skole**, kl. 9:00- 15:30
13.
SSF Hytten-Okslev: Talentshow, **Askbjerghus**, kl. 14:00
HKUF: Spilleformiddag, Blå Sal, **Harreslev-Kobbermølle Danske Skole**, kl. 10:00-15:00
Danevirke Museum og SSF Gottorp Amt: Let som en fjer, **Ravnkær forsamlingshus**, kl. 10:00-13:00
15.
Ældreklubben i Skovlund-Valsbøl: Lille udflugt, nærmere information bliver sendt direkte til medlemmerne i Ældrekklubben
Kvindeforeningen i Store Vi: Mødes i skolens forhal, kl. 19:30
Skovlund, Medelby, Store Vi, Valsbøl menighed: Høstgudstjeneste for Store Vi, indskoling, **Store Vi Danske Skole**, kl. 8:15
Lyksborg Kvindeforening: Spilleeftermiddag, **Lyksborg Danske Skole**, kl. 15:30
Bøglund Seniorklub: Senioreftermiddag, **Bøglund forsamlingshus**, kl. 14:30
16.
SSF Humanitært Udvalg: Foredrag ved historiker Jørn Buch: Glücksborgerne, **Flensborghus**, kl. 14:30
Dansk Husflid Sydslesvig: Klubaften, **Oksevejens Skole**, kl. 19:00-21:30
SSF Centrum Duborg Vest: Guidet tur gennem Flensborgs indre by, mødested Neptunbrønden på Nørretorv, kl. 16:00
17.
SSF, SdU, Aktivitetshuset, Skoleforeningen, DCBIB: Koncert med Mathilde Falch, **Dansk Centralbibliotek**, kl. 18:30
SSF, SdU, Aktivitetshuset, Skoleforeningen, DCBIB: Koncert med Barselona, **Flensborghus**, kl. 20:30
SSF Gettorp: Banko, DRK- Haus, Gettorp, kl. 19:00
SSF Harreslev: Spil Dansk, Fællessang på markedspladsen i Harreslev, kl. 10:00-11:00
SSF Harreslev: Spil Dansk, Five o'clock- sang, **Harreslev-Kobbermølle Danske Skole**, kl. 17:00
Skovlund, Medelby, Store Vi, Valsbøl menighed: Høstgudstjeneste for Medelby, **Medelby Danske Skole**, kl. 10:00
Biograften "Hammarskjöld", **Slesvighus**, lille sal, tilmelding til Gottorp amt
Torsdagsklubben: **Slesvighus**, 1. sal, kl. 14:30

Tysk Kor gæster Ansgar kirke

Når der søndag den 20. oktober, kl. 10:00 holdes gudstjeneste i Ansgar kirke, bliver det med et tysk kor som gæst. Emmaus Gemeinde Chor fra Willich deltager nemlig i gudstjenesten den 20. oktober, hvor de undervejs synger udvalgte korstykker.

Mindeord over Hauke Paulsen

(Arkivfoto: Tim Riediger)

Den 26. september gik Hauke Paulsen fra os. Alt for tidligt, i en alder på 55 år. Hauke Paulsen var på mange måder en sydslesvigsk ildsjæl. Han var blandt andet daginstitutionsleder, driftrådsmedlem og gennem 13 år formand for BUPL Sydslesvig. Samtidig var han også aktiv i SSF. Både i distriktsarbejdet i Kiel Holtenå, men også i SSFs Teater- og Koncertudvalg, som han i en periode også var formand for.

I den tid arbejdede han sammen med daværende SSF-kulturkonsulent Boris Erben, der har skrevet følgende mindeord over Hauke Paulsen:

Hauke kom ind i SSFs Teater- og Koncertudvalg i min tid som kulturkonsulent imellem 2009

til 2014, han overtog formandskabet efter ca. 2-3 år, efter vores mangeårige formand Karin Goos stoppede i udvalget.

Hauke havde en passion især for børneteater og musikteater. Han var en bemærkelsesværdig skikkelse i SSF i Kiel Holtenå - en af de sydligste poster i mindretallet. Han var en lokal milepæl for det danske mindretal, og han har i mange år været en uundgåelig del af mindretallet.

Hauke havde en evne til at samle folk i sit distrikt, især rundt omkring årsmødedweekenden, men også til de mange teaterforestillinger og koncerter, der blev lagt i de sydlige distrikter, kunne han få publikum til at komme til SSFs arrangementer. Med sit smittende humør og sin

ukuelige indsats efterlader han et varigt indtryk hos alle, der har haft fornøjelsen af at arbejde sammen med ham.

Jeg mindes Hauke som en passioneret leder som formand for SSFs Teater- og Koncertudvalg, en kreativ visionær og et varmt menneske, hvis bidrag til SSF og mindretallet aldrig vil blive glemt.

Æret være hans minde.

På vegne af SSF og SSFs Teater- og Koncertudvalg
Boris Erben
Leder af Kulturbüro og tidligere SSF-kulturkonsulent

Åben mindesammenkomst
Tirsdag den 15. oktober, kl. 11:00, holdes en åben mindesammenkomst på Flensborghus.

Gudstjenester

Torsdag, 10. oktober 2024

Kappel kl. 17 Jacobsen *spaghettigudstjeneste*

20. søndag e. trinitatis | 13. oktober 2024 | Matt. 21,28-44

Aventoft kl. 10 Pihl
Egernførde kl. 10 Hultberg
Ejdersted **se Husum**
FL Ansgar Kirke kl. 10 M. Jørgensen
FL Helligåndskirken kl. 10 H. Jørgensen
FL Sct. Hans kl. 10 Strelow *kirkekaffe*
FL Sct. Jørgen kl. 10 Egeris
Gelting kl. 11 Jacobsen *høstgudstjeneste*
Harreslev kl. 11:30 Böll
Husum kl. 14:30 Hammer/
Heide-Jørgensen *fællesgudstjeneste*
Læk kl. 10 Sloth

Lyksborg kl. 10 Thun
Satrup / **St. Laurentius** kl. 9:00
Jacobsen

Slv. Ansgar kl. 10 Petersen *med besøg fra Tandslet Kirke*
Valsbøl kl. 10:30 Skou med *dåb*
Vanderup kl. 10 Vetter
Vesterland kl. 10:30 Rasmussen
Vestermølle danske Skole kl. 14:30 Brask

Tirsdag, 15. oktober 2024

Læk kl. 17 Pihl *spaghettigudstjeneste*
Store Vi kl. 8:15 Skou *høstgudstjeneste for børn*

Onsdag, 16. oktober 2024
Læk / **Steensen Stiftelsen** kl. 15
Sloth *andagt*

Se også dks-folkekirken.dk/gudstjeneste

Ugeavisen Sydslesvig

Udgiver: Flensborg Avis
Redaktion:
Sydslesvigsk Pressetjeneste ved Sydslesvigsk Forening og Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger
Flensborghus
Nørregade 76,
D-24939 Flensborg
Telefon +49 461 14408-120, -122, -230, -233
www.ugeavisen-sydslesvig.de
redaktion@ugeavisen-sydslesvig.de

Efterårspause

Bemærk, at Ugeavisen Syd-slesvig ikke udkommer den 24. oktober og den 30. oktober. Til gengæld udkommer magasinet "Andedammen" onsdag den 30. oktober. Hvis man vil have noget med i Ugeavisen Sydsles-

vig for perioden 17. oktober til og med 7. november, hvor den udkommer igen, skal det med i udgaven den 17. oktober. Der er ikke mulighed for andet indhold udover "Andedammen" den 30. oktober!

DEADLINE

(Foto: Pixabay)

Julemarked 2024 i kirken i Sønder Brarup

(Foto: Pixabay)

23. NOVEMBER

Lørdag den 23. november er der igen julemarked i kirken i Sønder Brarup, Schleswiger Str. 40, fra kl. 11 til 16. Der sælges alle de ting man på god dansk forventer ved et julemarked, ligesom der naturligvis også er servering af æbleskiver, gløgg,

og smørrebrød. En tombola med fine præmier mangler naturligvis heller ikke. Ca. kl. 13 kommer børnene fra Sønder Brarup danske Børnehave/Skole med Lucia-optog. Vel mødt!

Ny præst i Slesvig indsat

Søndag den 6. oktober var der festlig indsættelse af den nye præst i Slesvig og Omegns danske menighed, Bo Heikendorf Petersen. Ansgar kirke var helt fyldt med folk fra menigheden, gæster fra nær og fjern og præstekolleger fra DKS. Solen skinnede fra en skyfri himmel og spejderne medvirkede til at gøre dagen ekstra festlig med deres faner. Provst Hasse Neldeberg Jørgensen, der stod for indsættelsen, kunne fortælle, at det var femte indsættelse af en ny præst i DKS på kun 13 måneder. "Vi glæder os over interessen for at blive dansk præst i Sydslesvig og over, at alle embeder igen er besat", udtaler

han. Ved gudstjenesten oplæste provsten bl.a biskop Marianne Christiansen kollats (bekræftelse af udnævnelse) og kong Fredrik X's stadfæstelse af præsten som præst i Sydslesvig med pligt til at fungere efter den danske folkekirkes ordning. Bo Heikendorf Petersen skal i Slesvig være kollega med Kristina Korsbæk Brejner, hvis embede er fordelt med 25% til Slesvig og 75% som børneungepræst for DKS. Provsten fremhævede i sin tale i kirken hendes store indsats i Slesvig og Omegns danske menighed i det halve år, hvor der har været ledigt embede. Menigheden

Danmark og Tyskland ned-sætter et nyt grænsepanel

GLÆDE

(Foto: Wikimedia Commons)

Et nyt dansk-tysk grænsepanel vil fremadrettet systematisk tage fat på hindringer for mobilitet med det formål at gøre hverdagen lettere for borgere og virksomheder i grænseregionen, meddeler Udenrigsministeriet i en pressemeddelelse mandag den 30. september.

Endvidere skriver Udenrigsministeriet, at sameksistensen i grænseregionen og mindretalenes afgørende rolle gør regionen til et forbillede for andre grænseregioner i Europa og hele verden. Mange borgere i grænseregionen har deres daglige gang på skoler, uddannelsesinstitutioner, arbejdspladser og kulturinstitutioner på tværs af grænsen. Her bliver de ofte konfronteret med forhindringer eller divergerende lovgivning, som det er svært for den enkelte at overvinde. Derfor nedsættes der nu et nyt grænsepanel, bestående af repræsentanter fra hovedstæderne samt grænseregionen: De vil mødes to gange årligt, og panelets opgave bliver løbende

at identificere de hindringer, der hæmmer mobiliteten i grænse-regionen samt styrke koordineringen mellem relevante myndigheder i deres arbejde med at finde løsninger.

En glædelig nyhed
Nyheden om et nyt grænsepanel er faldet i god jord hos Sydslesvigsk Forening (SSF), som er det danske mindretals kulturelle hovedorganisation. SSF-generalsekretær Jens A. Christiansen forklarer: „Her i grænselandet arbejder vi løbende på at nedbryde barrierer, så vi frit kan bevæge os på tværs af grænsen. Således er vi med i en arbejdsgruppe, der ser på, hvordan uddannelser kan anerkendes og tages på tværs af grænsen. Ikke mindst på den baggrund er det glædeligt, at man i Berlin og København nu øger indsatsen for at nedbryde bureaukratiske forhindringer i samarbejdet hen over grænsen. Et initiativ, som blandt andre SSF havde fokus på i forbindelse med markeringen af jubilæet

for folkeafstemningen i 1920.“ SSF-formand Gitte Hougaard-Werner supplerer: „Et nyt grænsepanel - sat i verden af de to landes udenrigsministerier med inddragelse af delstaten og regionen - er en god nyhed for hele grænselandet. Mindretal som flertal skal arbejde sammen for at sikre fælles vækst og udvikling. Uanset, hvilket sprog vi taler og hvilken national identitet vi har, så gavner det os alle at forbedre samarbejdet på tværs af grænsen.“ Baggrunden for det nye grænsepanel er ifølge Udenrigsministeriet den dansk-tyske handlingsplan fra 2022. Siden foråret 2023 har repræsentanter fra regionen mødtes i en arbejdsgruppe for at identificere udfordringerne for mobiliteten på tværs af grænsen og for at diskutere løsningsforslag. Arbejdsgruppens resultater er blevet sammenfattet i en rapport, som lægger op til en fortsættelse af arbejdet samt nedsættelse af det dansk-tyske grænsepanel.

VELKOMMEN

(Foto: Flemming Stentoft)

Foto
På billedet se fra venstre: Bo Heikendorf Petersen, Kristina Korsbæk Brejner, Hasse Neldeberg Jørgensen.

En bid af dansk kultur

KAGEBORD

I weekenden deltog SdU's FUK-udvalg (Fritid, Ungdom og Kultur) i den populære Lækker-schmecker Festival i Flensborg, hvor de satte fokus på dansk kultur gennem et traditionelt kagebord.

Festivalen blev afholdt både fredag og lørdag, og udvalgets unge medlemmer stod klar i Aktivitetshuset med en imponerende samling af klassiske danske kager. På kagebordet kunne besøgende finde forskelligt traditionelt dansk bagværk, der var smukt præsenteret med danske betegnelser og navne. Dette gav gæsterne mulighed for at lære mere om de danske navne på de kager, de nød.

Stor interesse for det danske mindretal

Begge dage trak mange besøgende ind i Aktivitetshuset, hvor de ikke kun fik mulighed for at smage på danske specialiteter, men også lære mere om det danske mindretal i Sydslesvig. Fredagen var travl med omkring 150 besøgende, og der var ikke en krumme tilbage af kagerne. Mange af gæsterne viste stor nysgerrighed og spurgte ind til både Aktivitetshuset og det danske mindretal.

Lørdagen blev endnu mere velbesøgt med endnu flere kagesultne gæster, og stemningen var præget af hygge. Det danske kagebord blev et naturligt samlingspunkt, hvor folk kunne

slappe af, hygge sig og smage på en bid af Danmark.

Ud over det populære kagebord var der også en slikbar med "bland-selv slik", en efterhånden nyere tradition, som mange af de besøgende også tog del i. Dette indslag var med til at fremhæve den danske tradition for søde sager og gjorde oplevelsen endnu mere autentisk. Festivalen var en succes for SdU's FUK-udvalg, som gennem kage og slik kunne give festivalens deltagere en smag af dansk kultur og skabe opmærksomhed omkring det danske mindretal i Sydslesvig.

Petanquebar på Flensborghus – en aften med spil, hygge og drinks

SdU inviterer til en sjov og hyggelig aften, når petanquebaren igen åbner dørene på Flensborghus den 18. oktober fra kl. 19:00 til 23:00. Det er tid til at samle venner og kollegaer til en aften fyldt med grin, konkurrence og afslappet stemning.

Spil og hygge hele aftenen

Aftenen byder på en række underholdende indendørs aktiviteter, hvor du kan prøve kræfter med både klassiske og alternative spil som indoor petanque, tæppecurling, cross boule, dart og billard. Det betyder, at der er noget for enhver, uanset om man er en erfaren petanque-mester eller blot vil hygge sig

og prøve de sjove, anderledes spil. Hvad enten du går efter sejren eller bare vil have en god aften i selskab med andre, er der garanti for masser af sjov og en venlig konkurrence.

Foruden spil vil der være en afslappet atmosfære skabt af SdU, som sørger for, at deltagere kan nyde god musik, lækre snacks og kolde drikkevarer gennem hele aftenen. Det eneste, du skal medbringe, er dit gode humør og lysten til at deltage i de sjove aktiviteter. Uanset om du deltager for at konkurrere eller blot for at socialisere, er det en oplagt mulighed for at mødes med gamle

venner eller lære nye mennesker at kende.

Åbent for alle over 16 år

Arrangementet er åbent for alle, der er 16 år eller ældre, så tag vennerne med og vær med til en aften fyldt med hygge og spil på Flensborghus.

Hvis man har spørgsmål til arrangementet eller vil vide mere om de aktiviteter, der er planlagt, kan man kontakte Per Kaare på perk@sdu.de. Han står klar til at svare på eventuelle spørgsmål og hjælpe med information og andre detaljer.

18. OKTOBER

2. NOVEMBER

Neon-sjov i UV-lys

Sæt kryds i kalenderen den 2. november, hvor SdUs Ungeudvalg inviterer til et helt særligt arrangement i Idrætshallen i Moltkestrasse 20c i Flensborg. Fra klokken 13:00 til 16:00 bliver der skruet ned for lyset og op for musikken til en eftermiddag fyldt med sport, sjov og neonfarver.

En unik sportsoplevelse i UV-lys

Arrangementet er for børn fra 3. til 6. klasse, som vil få en ander-

ledes sportsoplevelse i UV-lys. Hele hallen bliver oplyst af ultraviolet lys, og deltagere opfordres til at iføre sig neonfarver eller tøj i lysende nuancer for at blive en del af det farverige univers. Derudover vil der være mulighed for at få malet ansigtet med UV-ansigtsmaling for at fuldende den lysende effekt.

Sjove aktiviteter og sport

I løbet af eftermiddagen vil der blive spillet forskellige sportsgrene som badminton, fodbold,

stikbold og volleyball – alt sammen i det lysende UV-lys, der gør denne dag til noget helt særligt. Uanset om man er til konkurrence eller bare vil have det sjovt med vennerne, er der noget for enhver smag.

Tilmelding og pris

Det koster kun 5 euro at deltage i denne unikke oplevelse. Tilmelding sker ved at kontakte Pia Clausen enten på telefon 0178 4507405 eller via e-mail på piac@sdu.de

Karius og Baktus spilles både i Egernførde og Husum

2. & 3. NOVEMBER

Lørdag den 2. november og søndag den 3. november viser Teater V historien om de to tandbanditter. Om lørdagen på Jes Kruse-Skolen i Egernførde og om søndagen på Husumhus. Teater V viser den anmelderroste opsætning af den elskede børneklassiker om de to frække tandtrolde med manuskript af Thorbjørn Egner og sange og musik af Christian Hartmann.

Man oplever Pelle Koppels udgave af historien om de to mikroskopiske og drillesyge tandbanditter, der elsker wienerbrød

og søde sager, men er bange for den store tandbørste. Historien udspiller sig i en farverig og tegneserieagtig scenografi med blandt andet sæbebobler, kæmpe kager og tandhuse.

Forestillingen varer ca. 35 min. og anbefales til de små, fra 4 år og op.

Karius og Baktus spilles af: Sune Kofoed og Alexander Krumhausen.

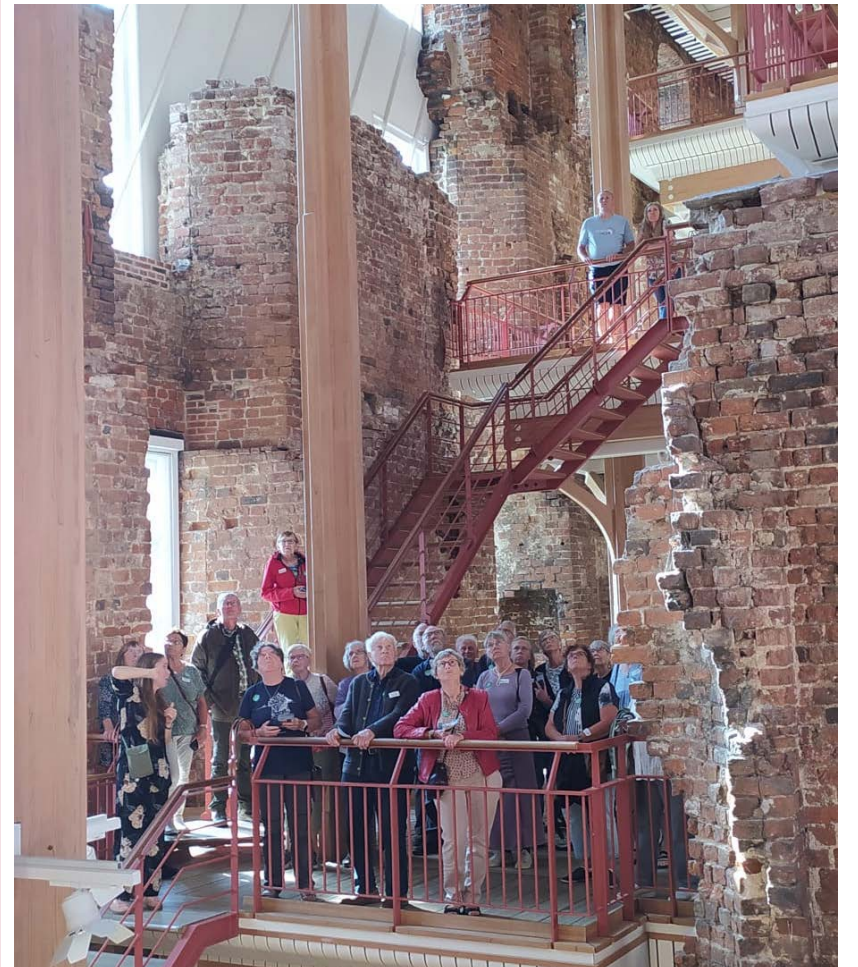
Billetter

Familieforestilling fra 4 år, Teater V med Karius og Baktus

spilles lørdag den 02. november kl. 15:00 på Jes Kruse-Skolen, Egernførde, og søndag den 03. november kl. 15:00 på Husumhus, Husum.

Arrangør er Sydslesvigsk Forening (SSF), og billetter fås her: www.ssf-billetten.de, tlf. +49 461 14408125, SSFs sekretariater (<https://syfo.de/regional>), Aktivitetshuset, Norderstr. 49, Flensborg, sh:z Ticketcenter, Nikolaistr. 7, Flensborg, Reisebüro Peelwatt, Marie-Curie-Ring 39, Flensborg og ved indgangen.

På halvvejstur med Grænseforeningen

Efter over et års planlægning, var dagen nu kommet til at mødes på halvvejen. Viborgegnens- og Silkeborg-Hammel Grænseforening er gået sammen om at planlægge et møde med deres venskabsforbindelser i Bøglund, Skovby, Dannevirke og Bredsted. Grænseforeningernes forkvinder Karen Marie Ravn og Jette Thorup Nielsen havde udarbejdet et virkelig flot program for dagen. Busserne nord- og sydfra mødtes den 21. september i fint solskinsvejr på Skamlingsbanken. Omkring 60 personer, store og små, kunne starte med boller og kaffe/saftevand, inden man blev delt op i hold: børnene og deres forældre fik en tur på det historiske sted "i børnehøjde", de andre fik en levende fortælling af historien af stedets guide. Derefter gik turen til Koldinghus. Som borg, kongeslot, ruin og museum har bygningen i tidernes løb gennemgået en del forandring. Igen blev man delt op i to hold, så alle kunne få det bedste ud af dagen. Børnene fik

en rundvisning, de andre fik et foredrag om slottets fortid og nutidens imponerende arkitektur.

I en af slottets sale var der dækket op til frokost. Der var lækker mad fra Madkælderen, livlig snak og fællessang. Så var det tid til at gå op i det kongelige udklædningsværksted. Alle dem, der ville, blev klædt på i de flotteste dragter og kjoler. Det var en dejlig stemning, mens de "adelige" nu fik undervisning i renæssancedans, hvor børn og voksne blev instrueret i "Parvane" dansen. Sent på eftermiddagen blev der så sagt farvel og turen gik hjemad.

Stor tak til Jorcks Fond og Oberst H. Parkovs Mindefond. Uden deres støtte ville turen ikke kunne være gennemført på denne måde og selvfølgelig til Jette og Karen Marie for deres kæmpe indsats! Alle fik en vældig flot oplevelse og nogle gode samtaler ud af denne halvvejstur.

Stærke kvinder i Sønderjylland

FOREDRAG

I forbindelse med Historisk Samfunds års-motto „Stærke kvinder i Sønderjylland“ inviterer Historisk Samfund, kreds Sydslesvig til foredrag ved Søren Ryge Petersen. Det står under overskriften "Uden Anne kunne det ikke lade sig gøre", der tager udgangspunkt i Anne Petersen. Hun var en af de mange kvinder, der fulgte med, da en hel flok lærere rejste til Sydslesvig efter 1945 for at „virke for danskheden“. I Agtrup var det Gunnar Ryge Petersen, der stod i spidsen for den lille skole og alt det andet danske, der foregik næsten hver dag året rundt. Det husker Søren Ryge

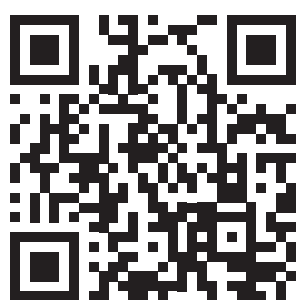
Petersen tydeligt, for han var et af de fire børn i familien. Han vil tegne et portræt af sin mor plus en håndfuld andre stærke kvinder, der blev en lige så vigtig del af barndommen som mændene og huskes lige så tydeligt.

Gunnar og Anne Ryge Petersen var lærerpar i Agtrup fra 1946 til pensioneringen i 1981, og han sagde det igen og igen, at uden Anne kunne det slet ikke lade sig gøre. Og det var meget, meget mere end at bage kager til tusindvis af kaffeborde.

Foredraget „Uden Anne kunne det ikke lade sig gøre“ holdes fredag den 15. november, kl. 17-20, på Vimmersbøl Danske Sko-

le i Sønder Løgum.

Der serveres kaffe, te og kager. Desuden kan der købes drikkevarer. Entreen er på 100 DKR henholdsvis 12 euro. Tilmeldingen foregår via et online-formular på, der også kan tilgås ved at scanne QR-koden forneden: <https://forms.gle/hbwH5rG-F5Y4MGMhD7>

UNDERVEJS

Sundhedsudspil får mindretallene på banen

Regeringens seneste sundhedsudspil vækker bekymring hos Region Syddanmark og mindretallene i grænselandet. Bekymringen går på, at der bliver lagt op til at fjerne regionernes mulighed for at arbejde med regional udvikling, herunder også at flytte det grænseoverskridende samarbejde til kommunerne, hvilket vil få konsekvenser for det dansk-tyske samarbejde.

Derfor har Region Syddanmark og organisationer fra det danske mindretal i Sydslesvig henholdsvis fra det tyske mindretal i Nordslesvig i fællesskab sendt et brev til indenrigs- og sundhedsminister Sophie Løhde, i hvilket de peger på udfordringerne.

Det gælder især Interreg A-samarbejde Deutschland-Danmark, som understøtter samarbejde og udvikling på begge sider af grænsen. Det er svært at se, hvordan dette arbejde fremover skal løftes af 22 syddanske og 17 sjællandske kommuner, som i dag bliver styret af regionerne, hvilke også stiller garanti for de udbetalte beløb under programmet.

Desuden gøres der i brevet opmærksom på det velfungerende samarbejde med Region Sønderjylland-Schleswig, der bl.a. rådgiver grænsependlere,

arbejdsgivere og institutioner i grænselandet og fungerer som sekretariat for Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig. Aftalen har været en forudsætning for kulturaktiviteter og mellemfolkeligt samarbejde i grænselandet.

Det gælder foruden de mere grænse nære spørgsmål i forhold til det grænseoverskridende samarbejde også bredere udviklingsspørgsmål som fx udviklingen af Jyllands-korridoren og hvis den dansk-tyske infrastruktur for brint anlægges, så vil både Jylland og Slesvig-Holsten få nye muligheder.

Mindretallene i grænselandet og Region Syddanmark mener, at det er vigtigt for udviklingen i Syddanmark og Slesvig-Holsten, at samarbejdet også fremadrettet kan organiseres med en regional rolle, da det er uklart, hvordan det ellers skal kunne fungere.

Der er en stærk bekymring for, at den grænseoverskridende dimension ikke når at blive tilstrækkeligt belyst under de nært forestående forhandlinger i Folketinget. Det bør genovervejes, om det er hensigtsmæssigt at koble sådanne spørgsmål til sundhedsreformen uden at se på konsekvenserne og alternativer modeller.

Fyraftensang i Helligåndskirken

10. OKTOBER

Torsdag den 10. oktober, kl. 16:30 - 17:00 åbner sæsonen for Fyraftensang i Helligåndskirken i Flensborg. Frem til påske er der en gang om måneden en mulighed for at komme i kirke en hverdags eftermiddag. En lille pause i hverdagen til ro, eftertanke og fællesskab. Man vil opleve orgelmusik, salmesang og

fortælling. Programmet er hver gang bygget op omkring et udvalgt tema. Denne første gang er overskriften "Traditionen tro" og man kan tilføje et lille s, så det bliver traditionens tro. For tilrettelæggelsen af Fyraftensang står som sædvanlig provst Hasse Neldeberg Jørgensen og organist Stefan Krueger for.

Jazz på Flensborghus med svenske Ellen Andersson

Fredag den 8. november kommer den prisvindende svenske sanger Ellen Andersson med et nyt album til Flensborghus - en tribute til Bill Evans og Monica Zetterlund!

Med en Grammy-nominering og Monica Zetterlund-prisen i bagagen tager Ellen Andersson på turné med musik fra sit nye album - en hyldest til den legendariske pianist Bill Evans, deriblandt samarbejdet med Monica Zetterlund. Ellen Andersson er blevet beskrevet som to stemmer i en - den unge, nysgerrige og den ældre, erfarne - et menneske med en sjælden kunstnerisk dybde. Her til efteråret lader hun det danske koncertpublikum møde hende sammen med nogle af Danmarks mest prominente jazzmusikere - pianisten Heine Hansen, trommeslageren Andreas Svendsen og bassisten Thomas Fonnesbæk.

Ligesom i mødet mellem Bill Evans og Monica Zetterlund er det nye album præget af mødet mellem to lydverdener fra hver side af Atlanten. Svenske tekster møder amerikanske toner, engelske tekster møder disen over Øresund, og 5th Avenue væves sammen med de värmlandske skove. Ellen Andersson bevæger sig mellem det intime og storslåede, og publikum kan

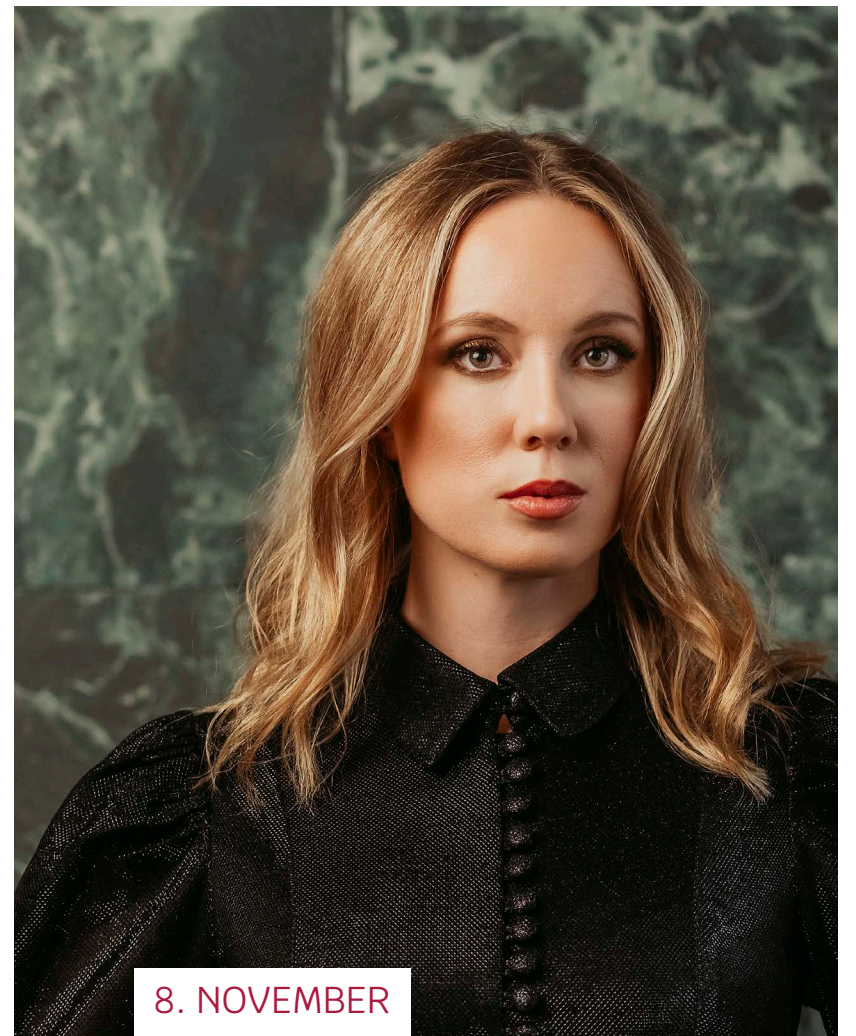
forvente sig en koncertoplevelse.

Billetter

Arrangementet "Jazz på Flensborghus" med Ellen Andersson, fredag den 8. november kl. 20:00 på Flensborghus, præsenteres af SSF og SdU.

Billetter fås her:

www.ssf-billetten.de, tlf. +49 461 14408125, SSFs sekretariater (<https://syfo.de/regional>), Aktivitetshuset, Norderstr. 49, Flensborg, sh:z Ticketcenter, Nikolaistr. 7, Flensborg, Reisebüro Peelwatt, Marie-Curie-Ring 39, Flensborg og ved indgangen.

8. NOVEMBER

Mindeord over "Lotti"

Lieselotte „Lotti“ Wiese gik fra os den 30. september 2024. Ildsjælen var på mange måder en institution i Arnæs, hvor hun som ingen anden stod for det danske arbejde - også selv om hun aldrig sådan helt lærte sproget. I et interview med Flensborg Avis, der i efteråret 2023 havde talt med Lotti op til hendes 90-års fødselsdag, beklagede hun, at hun kun kunne læse og forstå dansk, men aldrig havde lært at tale sproget. Men det lå helle-

re ikke i kortene, at Lotti skulle blive en aktiv del af det danske mindretal. Hun kom nemlig forholdsvis sent ind i det. Faktisk gjorde hun det, fordi hun efter den lokale tyske skole lukkede, valgte dansk skolegang for hendes børn. Men da den beslutning var truffet, gik Lotti helt ind i mindretalslivet. I mere end 60 år var hun aktiv i SSF, hvor hun blandt andet var formand for distriktet i Arnæs. For SSW beklædte hun en række poli-

tiske hverv. Hun var medlem af byrådet og adskillige politiske udvalg, hun var borgerforstander og viceborgmester. Desuden var hun formand for menighedsrådet og hun var engageret i ældreklubben. Ja, der er ingen tvivl om, at det frivillige arbejde og det danske mindretal lå Lottis hjerte nært. Hun var ikke mindst derfor indbegrebet for det danske arbejde i Arnæs, og hun vil blive savnet.

Æret være Lottis minde

Arkivfoto: Inne Flammig

AFSKED

DigiDEKK 2024: Digital kunstkonkurrence for alle

Efter en succesfuld debut i 2022 vender SdU i år tilbage med den spændende digitale kunstkonkurrence DigiDEKK. Alle med interesse for digital kunst opfordres til at deltage, uanset erfaring eller alder. Hvis man har en passion for at skabe kunst ved hjælp af teknologi, så er dette muligheden for at vise ens værker frem.

Alle kan deltage – bliv en del af den digitale kunstverden

DigiDEKK er ikke kun for professionelle kunstnere – konkurrencen er åben for alle, der ønsker at udforske eller udtrykke sig gennem digitale kunstformer. Uanset om man er nybegynder, erfaren kunstner, ung eller gammel, er man velkommen til at deltage. Der er ingen krav til tidligere erfaring, blot at man har skabt noget ved hjælp af digital teknologi. Så hvis man har en idé eller et færdigt værk, er det tid til at tilmelde sig nu og dele ens kreativitet med andre.

Tilmeld dig inden 8. november

For at deltage skal man sende en mail med ens navn, alder og oplysninger om værket til tilmelding@sdu.de senest den

8. november 2024 kl. 16:00. Digitale værker kan indsendes som filer, mens fysiske bidrag, såsom print eller installationer, kan afleveres på Flensborghus mellem den 4. og 8. november efter nærmere aftale.

En fejring af digital kreativitet

Konkurrencen kulminerer med en fernisering og prisoverrækkelse den 22. november 2024 på Dansk Centralbibliotek i Flensborg, hvor værkerne vil blive præsenteret for offentligheden. Udstillingen vil fremvise en bred vifte af digitale værker, og er en fantastisk mulighed for både nye og erfarne kunstnere til at få deres værker set af et bredere publikum.

Attraktive præmier i alle alderskategorier

For at sikre, at alle aldersgrupper har mulighed for at deltage, er konkurrencen opdelt i tre kategorier: børn (0-12 år), unge (13-17 år) og voksne (18+). Der uddeles pengepræmier til de bedste værker i hver kategori, med førstepremien på op til 512 euro for voksne, 256 euro for unge og 128 euro for børn. Uanset alder, er der altså en

god grund til at deltage.

Krav til deltagelse

Alle værker skal være skabt med digital teknologi, og hvis de kræver særligt udstyr for at blive præsenteret, skal deltagerne selv sørge for dette, medmindre andet er aftalt med DEKK-udvalget. Kunstværker kan være digitale filer, fysiske genstande eller en kombination af forskellige medier. Værker, der er genereret ved hjælp af AI, skal indeholde en beskrivelse af processen.

Kontakt og yderligere information

Har man spørgsmål, eller vil man vide mere om konkurrencen? Kontakt Christian Prasno på christian@sdu.de eller +49 461 14408 218. Man kan også finde detaljerede oplysninger og tilmeldingskrav på DigiDEKKs hjemmeside: www.sdu.de/digidekk.

KUNST

Nyt fra Mikkkelberg Mindretallet deltager i Kulturnatten

Mikkkelberg tager fat på efterår og vinter med to arrangementer arrangeret af Mikkkelbergs Venner, nemlig den traditionelle litteraturcafé og Hatsteds Lebendiger Adventskalender. Litteraturcaféen har i år den nordfrisiske digter Jens Emil Mungard (1885-1940) som omdrejningspunkt. Mungard døde i kz-lejren Sachsenhausen. Digtene indrammes af "klassik meets jazz" ved musikerne Thomas Vester fra Sild og Constanze Vogel fra Flensborg. Arrangementet er d. 16. november kl. 14:30. Nærmere oplysninger følger, men tilmelding kan allerede nu ske hos formand Sönke Hansen: soenke.hansen@gmail.com eller 0151-41371813. Mikkkelbergs bidrag til Hatsteds Lebendiger Adventskalender bliver i år suppleret med et lopemarked. Et lille hold frivillige har tilbudt at rydde op i gemmerne og stille op til salg. Sam-

tidig bliver der mulighed for at købe julekort, lys og gaver fra Mikkkelbergs butik. Det er d. 4. december kl. 18. Den sidste af Mikkkelbergs egne udstillinger i år - Farvernes landskab - nåede at blive forlænget med to ugers ekstra åbningstid og er nu til ende. Mange gæster nåede at besøge den, både individuelle besøgende og grupper, med og uden rundvisning. Resten af sæsonen 2024 er Mikkkelbergs lokaler lånt ud til den lokale gruppe "Kunstlerfreunde", der viser arbejder fra det seneste år. Gruppen står selv for at passe udstillingen, der kan besøges lørdage og søndage kl. 12-16. Kommer man udenfor åbningstid og går en tur i området, kan man på møllevæggen se den udendørs plancheudstilling, der fortæller om Mikkkelbergs historie.

ARRANGEMENTER

11. OKTOBER

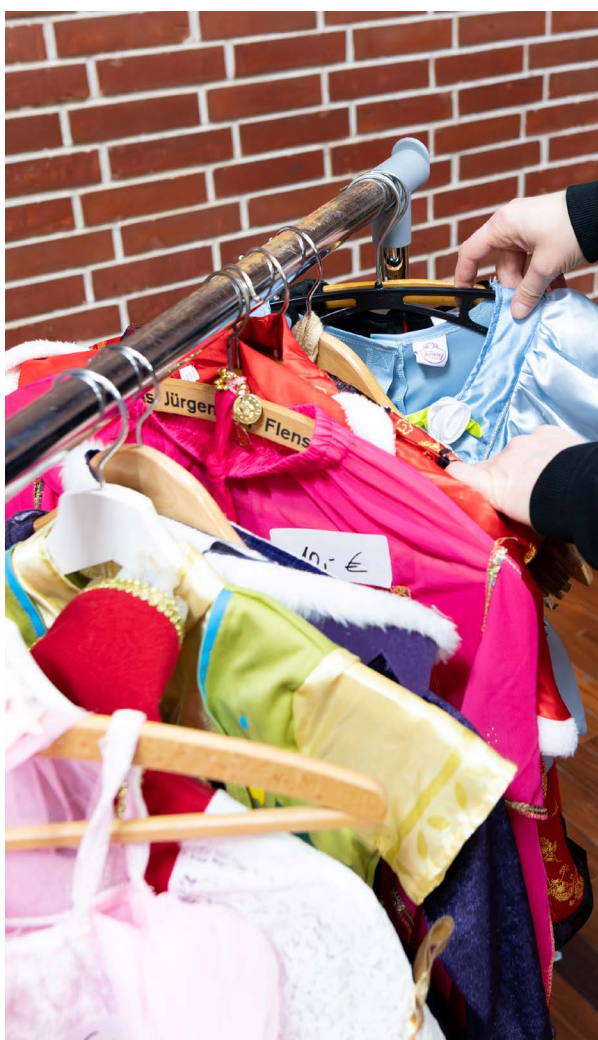
Det danske mindretal er igen repræsenteret, når der i optakt til efterårsferien i Danmark - uge 42 - holdes Kulturnat i København. Det er efterhånden en fast tradition, at kulturnatten holdes om fredagen op til efterårsferien. Det vil sige, at den i år finder sted fredag den 11. oktober fra kl. 18:00 til 0:00. På samme måde er det en fast tradition, at det danske mindretal er med. Repræsentanter fra de danske organisationer i Sydslesvig samt Grænseforeningen

er således med på Christiansborg, hvor de i værelse 2-145 (det sønderjyske værelse) tager imod nattens mange besøgende. I år vil de blandt andet kunne fordybe sig i Bonn-København-erklæringerne, der i anledningen af deres 70-års jubilæum, får en særlig betydning. Desuden venter der en masse informationsmaterialer, noget godt til ganen og venlige mindretalsfolk, der med glæde fortæller om mindretalslivet i Sydslesvig.

Kulturnatten holdes én gang om året. Fra kl. 18:00 til 0:00 skabes byens største endagsbegivenhed med mere end 200 særarrangementer, kulturelle oplevelser og åbne døre på institutioner. Det danske mindretal er altid repræsenteret på Christiansborg, hvor SSF har et informationskontor. Alle mindretallets organisationer er inviteret til at medvirke i at give flertalsbefolkningen i Danmark et indblik i mindretallet.

Familieaktivitetsdag: Sjov for hele familien

Sæt kryds i kalenderen den 17. november, når SdU inviterer til deres populære Familieaktivitetsdag fra klokken 14:00 til 17:00 i Idrætshallen i Moltkestrasse 20c i Flensborg. Det bliver en eftermiddag fyldt med sjov, leg og fællesskab, og entréen er som altid gratis!

En dag med sjov og aktiviteter for alle aldre

Familieaktivitetsdagen, der afholdes to gange om året, er et af årets højdepunkter for Sydslesvigs børnefamilier. Det er et arrangement skabt til de mørke efterårsdage, hvor børn og barnlige sjæle kan glæde sig til en eftermiddag fyldt med sjove aktiviteter. På dagen vil Idrætshallen være fyldt med masser af sjov, både i selve hallen, på gangene og i kælderens. Her kan man blandt andet prøve kræfter med bordtennis, udfordre ens balance på en motorikbane eller hoppe løs i de populære

hoppeborge.

Familieloppemarked

I forbindelse med arrangementet afholdes der også et Familieloppemarked, hvor man kan sælge alt fra børnetøj til legetøj. Har man lyst til at rydde op derhjemme og måske tjene lidt penge, kan man ansøge om en bodplads ved at kontakte Pia på piac@sdu.de. Det koster kun 5 euro at leje en stand, så det er en fantastisk mulighed for at give gamle ting nyt liv og gøre en god handel.

Hygge, samvær og lidt godt til ganen

Arrangementet er en oplagt mulighed for hele familien til at tilbringe kvalitetstid sammen, møde andre familier og nyde den gode stemning. Der vil også være mulighed for at købe mad og drikke, så ingen behøver at gå sultne hjem.

17. NOVEMBER